

OPPDRAKGSBREV 2021

FOR

ENOVA SF

INNHold

1	Innledning.....	2
2	Mål.....	2
3	Særskilte oppdrag	2
3.1	Hovedansvar for forvaltning av norsk deltagelse i IPCEI for hydrogen.....	2
3.2	Hydrogensatsing over Olje- og energidepartementets budsjett	3
4	Andre forutsetninger og krav.....	3
4.1	Rådgivende rolle overfor departementet.....	3
4.2	Koordinering med andre aktører	3
4.3	Kommunikasjon og informasjon.....	3
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	4
5.1	Halvårsrapport.....	4
5.2	Risiko- og vesentlighetsvurderinger	4
5.3	Årsrapport	4
5.4	Rapportering av statsstøtte	4
5.4.1	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte	4
5.4.2	Oversikt over samlet statlig næringsstøtte	5
5.5	Kontroll og oppfølging av tilskudd.....	5
6	Budsjett og fullmakter	5
6.1	Klima- og energifondet	5
6.1.1	Tilsagn om betingede lån og fullmakt til å omgjøre lån til tilskudd	6
6.1.2	Administrasjon	6
6.2	Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer	7
7	Plan og budsjett for 2022.....	7
7.1	Plan og budsjett for Klima- og energifondet.....	7
7.2	Administrasjon.....	7
8	Tildeling.....	8

1 Innledning

Det vises til Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2020-2021), Innst. 3 S (2020-2021) og Innst. 9 S (2020-2021), og gjeldende avtale om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet. Det vises også til brev datert 24. november 2020 hvor Enova er gitt utsatt frist til 1. mars 2021 for å oversende blant annet forslag til administrasjonsramme for 2021. Det skyldes arbeidet med ny avtale om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet, og endringene ny avtale vil innebære for Enova.

På bakgrunn av dette er det utarbeidet et foreløpig oppdragsbrev for 2021. Det gir foreløpige økonomiske rammene for Enova i 2021 og en nærmere beskrivelse av mål, oppdrag og rapporteringskrav.

2 Mål

Enovas mål følger av avtale av 15. desember 2020 om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet i perioden 2021 til 2024, jf. vedlegg 1.

Enova og Klima- og energifondets formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Enovas delmål er å bidra til

- a. reduserte ikke-kvotepliktige klimagassutslipp mot 2030
- b. teknologiutvikling og innovasjon som bidrar til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050

Enovas aktivitet skal rettes mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte. Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

I avtalen er oppdraget nærmere konkretisert gjennom blant annet rammer for virkemidlene, målindikatorer, samt avtalefestede aktiviteter, jf. avtalens punkt 6, 7.4 og 8.

3 Særskilte oppdrag

3.1 Hovedansvar for forvaltning av norsk deltagelse i IPCEI for hydrogen

Norge deltar i ordningen IPCEI (Important Projects of Common European Interest) for hydrogen. IPCEI er innovative prosjekter på utvalgte områder som krever en koordinert grenseoverskridende innsats. De er unntatt for vanlige regler for statsstøtte og notifiseres særskilt. En rekke europeiske land deltar i IPCEI for hydrogen sammen med Norge. IPCEI for hydrogen skal understøtte utviklingen og markedsintroduksjonen av innovative hydrogenteknologier og -løsninger.

Enova skal ha hovedansvar for forvaltningen av Norges deltagelse i IPCEI for hydrogen. Dette innebærer blant annet gjennomføring av Call of Interest og utvelgelse av norske kandidater. Enovas forvaltning skal skje på en måte som er i tråd med styringsavtalens rammer, mål og prioriteringer. Eventuell støtte til norske prosjekter gjennom IPCEI for hydrogen dekkes innenfor eksisterende finansielle rammer og til enhver tid gjeldende ordninger. Enova skal involvere Innovasjon Norge og Forskningsrådet, der det er relevant.

3.2 Hydrogensatsing over Olje- og energidepartementets budsjett

I Prop. 195 S (2020-2021) er det foreslått å øke satsingen på hydrogen med 85 mill. kroner. Midlene bevilges over Olje- og energidepartementets budsjett, kap. 1830, post 51. Med forbehold om Stortingets beslutning, vil OED overføre midlene til Klima- og energifondet etter Stortingets vedtak i juni. Bevilgningen skal følge opp regjeringens hydrogenstrategi og det kommende veikartet for hydrogen, med særlig vekt på å støtte opp under teknologiutvikling gjennom pilot og demonstrasjonsprosjekter som bidrar til tidligfase markedsutvikling for hydrogen, bl.a. etablering av knutepunkter og leveransekedjer som legger til rette for kommersiell bruk av hydrogen. Som det vises til i Prop. 195 S (2020-2021) skal den foreslåtte bevilgningsøkningen forvaltes av Enova og bygge på samarbeid og etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte. I tråd med vanlig praksis er det virkemiddelaktørenes ansvar å vurdere hvilke prosjekter som bør støttes.

Rapportering på midlene inngår som en del av øvrig rapportering jmfør punkt 5.1 og 5.3 og forutsettes oversendt parallelt til Olje- og energidepartementet

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Rådgivende rolle overfor departementet

Enova skal ha en avgrenset rådgivende rolle overfor departementet i saker knyttet til deres aktivitet.

4.2 Koordinering med andre aktører

Enova skal ha et nært samarbeid med næringslivet og forskningsmiljøer, virkemiddelaktører og relevante direktorater, jf. punkt 6 i avtalen. Enova skal ha regelmessig kontakt og koordinere sin virksomhet med relevante myndigheter som forvalter virkemidler av betydning for virksomheten og bidra til å sikre godt samspill og klare grensdragninger.

Enova skal samarbeide med Miljødirektoratet om videreutvikling av kunnskap om klimatilak og virkemidler, herunder beregning og rapportering av utslippseffekter.

4.3 Kommunikasjon og informasjon

Det er viktig å ha god kontakt og informasjonsflyt mellom Enova og departementet. Begge parter må få kunnskap om forestående hendelser av positiv så vel som negativ art. Det er spesielt viktig at Enova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle.

Det forventes at Enova synliggjør oppnådde resultater på sitt område, jf. avtalens krav til rapportering. Det forventes samtidig at Enova tar kontakt med departementet for å avklare om politisk ledelse skal være en del av synliggjøringen i enkelte saker.

5 Rapportering og resultatoppfølging

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter i 2021 er angitt i vedlegg 6. Her følger frister for rapportering knyttet til aktiviteter i 2021.

5.1 Halvårsrapport

Enova skal **innen 20. september 2021** oversende en halvårsrapport for 2021. Krav til innhold følger av avtalens punkt 7.2.

5.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Enova skal **innen 15. november 2021** oversende en særskilt redegjørelse av overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2022. Punkt 5.2 i Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet legges til grunn for rapportering av risiko- og vesentlighetsvurderinger for hele Enovas virksomhet.

Enova skal orientere departementet om vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsvurderingene, samt status for tiltak og aktiviteter som er iverksatt for å bringe disse risikofaktorene ned til et akseptabelt nivå.

5.3 Årsrapport

Enova skal **innen 15. mars 2022** oversende en årsrapport for virksomheten i 2021, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på Enovas nettsider så snart årsberetning og årsregnskap for Enova SF og årsregnskap for Klima- og energifondet er godkjent av foretaksmøtet.

Krav til innhold følger av avtalens punkt 7.1 og vedlegg 5. Enova må påse at foretakets årsrapport gir et dekkende bilde av virksomheten for 2021.

Prosjektregnskap

Under del VI Årsregnskap skal det utarbeides en oppstilling som viser prosjektregnskap og forventede resterende utgifter til ferdigstilling mot budsjett for Prosjekt 42, jf. punkt 6.1.2.

5.4 Rapportering av statsstøtte

For å ivareta rapporteringskravet i ESAs retningslinjer for støtte til miljø og energi 2014-2020, jf. ESAs beslutning nr. 090/20/COL punkt 3.2.7, er det opprettet et nasjonalt register for statsstøtte. I dette registeret skal all tildelt statsstøtte over 500 000 EUR registreres. Enova skal sørge for at denne rapporteringsforpliktelsen ivaretas for tildelingen fra Enova.

5.4.1 Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte

Enova skal **innen 31. mars 2022**, i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, oversende en oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte i 2021.

Rapporteringen skal inneholde en oversikt over utbetalt statsstøtte i 2021 under regelverket for gruppeunntak, ordninger godkjent av ESA, samt til prosjekter som er individuelt godkjent av ESA. Rapporteringen skal sammenstilles med de opprinnelige budsjettene.

Rapporteringen om faktisk utbetalt statsstøtte fra Klima- og energifondet skal både rapporteres aggregert og spesifiseres per programområde. Departementet understreker at

støtte fra Klima- og energifondet, som ikke regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, ikke skal rapporteres.

For enkelttildelinger og gruppeunntak med varighet utover 2021 skal det også rapporteres på hva som forventes utbetalt fremover i tid.

5.4.2 Oversikt over samlet statlig næringsstøtte

Enova skal **innen 13. juni 2022** oversende oversikt over samlede faktiske utbetalinger og tilsagn til næringslivet i 2021 samt anslag for 2022.

5.5 Kontroll og oppfølging av tilskudd

Enova skal **innen 31. mai 2022** oversende en særskilt redegjørelse av foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere. Det vises til punkt 6.1 i Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet og overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet.

6 Budsjett og fullmakter

Enova har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i dette brevet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I henhold til § 12 i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004, har Riksrevisjonen rett til å kreve informasjon, innsyn og kontroll med at midlene nyttes i samsvar med forutsetningene.

Det er viktig at Enova sørger for organisering, utvikling og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivisering, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor budsjetttrammene.

6.1 Klima- og energifondet

Budsjettert disponibel ramme for Klima- og energifondet som stilles til disposisjon for Enova i 2021 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse per 1.1.2021	12 706 642 964
B Overføring til Klima- og energifondet	3 315 744 000
C Sum	16 022 386 964
D Forpliktelser ved utgangen av 2020	- 9 785 014 654
E Tilsagnsfullmakt for 2021	400 000 000
F Administrasjon	-195 125 000
G Budsjettert disponibel ramme for 2021	6 442 247 310

Ad. punkt A: Klima- og energifondets samlede midler, inntående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2021. Av disse midlene er om lag 69 mill. kroner renteinntekter opptjent i 2020.

Ad. punkt B: Overføring til Klima- og energifondet fra statsbudsjettet, hvorav 690 mill. kroner er anslag på inntekter fra påslaget på nettariffen i 2021. Enova skal påse at midlene fra påslaget på nettariffen blir innbetalt til Klima- og energifondet som forutsatt etter forskrift om Energifondet § 3, jf. § 6.

Ad. punkt D: Forpliktelser som er pådratt i 2020 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt E: Enova har i 2021 adgang til å gi tilsagn for inntil 400 mill. kroner utover disponible midler i Klima- og energifondet, det vil si summen av udekkede forpliktelser (nye og gamle) ved utløpet av budsjettåret må være innenfor 400 mill. kroner.

Ad. punkt F: Foreløpig fastsatt ramme for administrasjon, jf. punkt 6.1.2.

Ad. punkt G: Enova gis fullmakt til å pådra forpliktelser med unntak av administrasjon innenfor ovennevnte budsjetterte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor innestående disponible midler på fondets konto i Norges Bank.

Overføring av midler fra Klima- og energifondets konto i Norges Bank vil bli foretatt på bakgrunn av oversendt betalingsanmodning (i pdf-format) til postmottak@kld.dep.no.

6.1.1 Tilsagn om betingede lån og fullmakt til å omgjøre lån til tilskudd

Enova gis fullmakt til å omgjøre betingede lån til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser, jf. Prop. 1 S (2020-2021), vedtak XII, jf. Innst. 9 S (2020-2021).

Vedlegg 2 inneholder overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet.

6.1.2 Administrasjon

I henhold til vedtektene for Klima- og energifondet skal administrasjon knyttet til forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet dekkes av fondet. Departementet vektlegger at administrasjonen skal være effektiv og at utgiftsveksten holdes innenfor et realistisk og rimelig nivå. Det er forutsatt at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Departementet har fastsatt rammen for administrasjon til inntil 195,1 mill. kroner i 2021. Rammen inkluderer merverdiavgift. Rammen inkluderer 15 millioner øremerket til P42 inkludert merverdiavgift. Midlene skal benyttes til administrasjon knyttet til ivaretagelsen og forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet.

Enova skal være en liten og fleksibel organisasjon. Det betyr at organisasjonen må kunne tilpasses mulige endringer i forvaltningsoppdraget.

Administrasjonstilskudd vil bli utbetalt på bakgrunn av oversendt elektronisk faktura i EHF-format til Klima- og miljødepartementets organisasjonsnummer 972 417 882.

Administrasjonstilskuddet skal deles opp i minst fire terminbeløp.

Enova skal så langt som mulig bruke miljøvennlige produkter i egen organisasjon, som for eksempel minimal bruk av plast. Matsvinnet skal minimeres.

Virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling (Prosjekt 42)

Enova gjennomfører et prosjekt for helhetlig virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling. Enova har identifisert et potensiale for å hente ut kvantitative og kvalitative gevinster gjennom bruk av mer moderne teknologi og forbedrede arbeidsprosesser. En slik effektivisering berører kjernesystemene som benyttes i søknads- og saksbehandlingen,

prosjektoppfølgning og rapportering. Arbeidet omfatter forenkling, digitalisering og automatisering og skal gi gevinster internt i Enova og for brukerne. Det vises til brev av 8. november 2016 fra Enova for en nærmere beskrivelse av Prosjekt 42.

Departementet legger Enovas kostnadsanslag på 45 mill. kroner til grunn som budsjetttramme for Prosjekt 42, som er planlagt over flere år. I 2021 er det i administrasjonsrammen øremerket 15 millioner inkludert merverdiavgift til prosjektet.

Departementet ber om å bli holdt orientert om arbeidet i eier- og kontaktmøtene. Det vises for øvrig til punkt 5.3 når det gjelder prosjektregnskap.

6.2 Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer

Revidert plan og budsjett for Klima- og energifondet

Enova skal **innen 20. september 2021** oversende revidert plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2021. Det skal redegjøres for større endringer og avvik i finansiell ramme for fondet, forventet disponeringer av midler og forventet resultat sammenlignet med opprinnelig forslag til plan og budsjett for 2021.

Enova bes oversende oppdatert anslag på inntekter fra påslag på nett tariffen i 2021 innen samme dato.

Administrasjon

Enova skal **innen 20. september 2021** oversende regnskap per 31. juli og prognose for resten av året. Eventuelle avvik mellom budsjett og eventuelt revidert budsjett for 2021 skal forklares.

Oversendelsen vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende midler til administrasjon for 2021.

7 Plan og budsjett for 2022

7.1 Plan og budsjett for Klima- og energifondet

Enova skal **innen 15. november 2021** oversende plan og budsjett for Klima- og energifondet for 2022, med tilhørende vurderinger av de ulike markedsområdene, herunder en vurdering av prosjekttilgang og en vurdering av generelle markedsforhold.

7.2 Administrasjon

Forslag til administrasjonsramme for Enova SF for 2022 skal oversendes **innen 15. november 2021**.

Forslaget skal spesifiseres og sammenstilles med regnskap for 2020 og gjeldende budsjett for 2021. Regnskap per 30. september 2021 skal vedlegges. Forslag til endringer fra gjeldende budsjett for 2021 skal forklares. Eventuelle nye satsinger skal begrunnes og det skal redegjøres for eventuelle innsparinger og omprioriteringer som foreslås gjennomført sammenlignet med inneværende år.

Oversendelsen skal også inneholde en vurdering av anvendelsen av midler i 2021, inklusive hvordan eventuelle satsinger eller innsparinger er gjennomført sammenlignet med foregående år, jf. forutsetningen om at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

8 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 8, meddeles med dette at Enova SF for 2021 disponerer bevilgninger, fullmakter og gis tilskudd som beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 13. desember 2021.

-
- Vedlegg 1: Avtale av 15. desember 2020 med Enova SF om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet
  - Vedlegg 2: Overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet
  - Vedlegg 3: Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet
  - Vedlegg 4: Møteplan og frister for rapportering i 2021
  - Vedlegg 5: Krav til innhold i årsrapport
  - Vedlegg 6: Vedtekter for Enova SF
  - Vedlegg 7: Vedtekter for Klima- og energifondet

Instruks for økonomistyring av Klima- og energifondet

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 14. januar 2021

Innhold

1	INNLEDNING	3
2	Myndighet og ansvar	3
2.1	Virksomhetens ledelse	3
2.2	Oppdragsbrev	4
3	Regnskapsføring	4
3.1	Regnskapsføring og økonomisystem	4
3.2	Betalingsformidling	4
3.3	Inntekter	5
4	Rapportering	5
4.1	Rapportering til statsregnskapet.....	5
4.2	Årsregnskap	5
4.3	Revisjon	6
5	Kontroll og resultatoppfølging	6
5.1	Internkontroll	6
5.2	Risikostyring	6
5.3	Evalueringer	7
6	Særskilte krav	7
6.1	Forvaltning av tilskudd og lån	7

1 INNLEDNING

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet 14. januar 2021 i medhold av § 3 andre ledd i Reglement for økonomistyring i staten, og trer i kraft fra samme dato.

Opprettelsen av Klima- og energifondet har sin bakgrunn i lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven), § 4-4 og 10-6, jf. Ot.prp. nr. 35 og Innst. O. nr. 59 (2000-2001).

Med hjemmel i energiloven er det fastsatt forskrift om innbetaling av påslag på nettatariffen til Klima- og energifondet (forskrift om Klima- og energifondet).

Forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet skal skje i overensstemmelse med vedtekter fastsatt av Klima- og miljødepartementet. Vedtektene presiserer blant annet Klima- og energifondets formål og anvendelsesområde, samt at det skal foreligge en flerårig avtale mellom Enova SF (heretter benevnt Enova) og Klima- og miljødepartementet som konkretiserer forvaltningsoppdraget. I medhold av § 8 i Reglement for økonomistyring i staten, har Klima- og miljødepartementet fastsatt Regelverk for forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet (kap. 1428, post 50). Klima- og miljødepartementet vil i særskilte tilfeller kunne fastsette føringer for anvendelse av Klima- og energifondets midler gjennom årlige oppdragsbrev til Enova.

Forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet skal følge Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene), med de tilføyelser/presiseringer som fremgår av denne instruks. Reglementet og Bestemmelsene gjelder således i sin helhet, også for de punktene der det ikke er gitt presiseringer gjennom denne instruks, med eventuelle unntak fastsatt av Finansdepartementet i medhold av Reglementet § 3.

Formålet med denne instruksen er å fremheve og presisere Klima- og miljødepartementets føringer og krav innenfor økonomistyringen av Klima- og energifondet. Med økonomistyring mener departementet alt Enova gjør for å sikre at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med forskrift og Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og forvaltes på en forsvarlig måte.

2 Myndighet og ansvar

2.1 Selskapets ledelse

(Reglementet § 3 og Bestemmelsene punkt 2.2)

Styret i Enova er ansvarlig for at denne instruks overholdes. Styret delegerer myndighet og fullmakt til administrerende direktør. Styret kan gi administrerende direktør fullmakt til videredelegering.

Administrerende direktør skal fastsette instruks for intern økonomistyring av midlene fra Klima- og energifondet innenfor rammen av denne instruks. Det skal presiseres hvordan ansvarsforholdet og de enkelte funksjoner i økonomistyringen skal utføres i virksomheten. Intern instruks for økonomistyring og oppdateringer av denne skal oversendes Klima- og miljødepartementet til orientering.

2.2 Oppdragsbrev

(Bestemmelsene punkt 6.2.4.3)

Enova får tildelt Klima- og energifondets midler og fullmakter gjennom oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gjelder for ett kalenderår og bygger på avtalen mellom Klima- og miljødepartementet og Enova om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet, herunder overordnede mål og krav til rapportering. Endringer av oppdragsbrevets innhold og tildelte midler i løpet av budsjettåret, blir utformet som supplerende oppdragsbrev.

3 Regnskapsføring

3.1 Regnskapsføring og økonomisystem

(Reglementet §§ 12, 17 og 18 og Bestemmelsene punkt 2.6, 4.3 og 4.4)

Enova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter til Klima- og energifondet, herunder forpliktelser og fordringer til fondet. Enova skal utarbeide og fastsette en økonomimodell som muliggjør rapporter som understøtter effektiv styring og krav til rapportering.

Administrerende direktør skal påse at Enova har tilgang til et økonomisystem som oppfylder kravene i punkt 4.3 i Bestemmelsene. Administrerende direktør skal i rutinebeskrivelser konkretisere hvordan bestemmelsene om regnskapsføring skal ivaretas og foregå på en forsvarlig måte. Enova skal følge kravene om bokføring, spesifisering, dokumentasjon og oppbevaring i punkt 4.4 i Bestemmelsene.

Enova er ikke registrert som regnskapsfører i statsregnskapet og ikke tilknyttet statens konsernkontoordning.

Enova kan benytte privat tjenesteyter til å utføre deler av regnskaps- og betalingsformidlingsarbeidet vedrørende Klima- og energifondet. Kravene til arbeidsdelingsmodeller, herunder bruk av tjenesteytere godkjent av Finansdepartementet (jf. punkt 2.6 i Bestemmelsene), gjelder ikke for de aktuelle oppgavene som ivaretas av Enova. Det trengs følgelig ikke unntak fra regelverket for bruk av privat tjenesteyter.

Det skal foreligge en avtale mellom Enova og privat tjenesteyter som regulerer arbeidsdeling og ansvar for utførelsen av de enkelte oppgaver, jf. punkt 2.6 i Bestemmelsene. Bruk av privat tjenesteyter endrer ikke administrerende direktørs ansvar for at oppgavene utføres i henhold til gjeldende retningslinjer.

Ved anskaffelse av nytt økonomisystem eller vesentlige oppgraderinger i systemet for regnskapsføringen av midlene fra Klima- og energifondet, skal systemet testes og formelt godkjennes av Enova før det settes i drift. Dersom det benyttes privat tjenesteyter for regnskapsføring av midlene fra Klima- og energifondet må Enova påse at tjenesteyters økonomisystem oppfylder bestemmelsenes krav.

3.2 Betalingsformidling

(Bestemmelsene punkt 3.7)

Klima- og miljødepartementet står som eier av arbeidskonti for Klima- og energifondet. Arbeidskonti er koblet mot en rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank for Klima- og energifondet som er knyttet til statens konsernkontoordning, jf. § 4 i vedtekter for Klima- og

energifondet. Klima- og miljødepartementet velger kontofører for Klima- og energifondet og informerer Enova om endringer av arbeidskonti.

Betalingsoppdrag til kontofører utarbeides av Klima- og miljødepartementet i samsvar med punkt 3.7 i Bestemmelsene. Klima- og miljødepartementet overfører midler fra Klima- og energifondet til Enova på grunnlag av betalingsanmodning fra Enova.

Klima- og energifondets midler skal være samlet på fondets konto i Norges Bank ved utgangen av hvert år, jf. § 4 i vedtekter for Klima- og energifondet. Det vil si at ved utgangen av året skal Klima- og energifondets midler som ikke er innestående på fondets konto i Norges Bank tilbakeføres til denne kontoen.

3.3 Inntekter

(Bestemmelsene punkt 2.5.3 og 5.4)

Omsetningskonsesjonær som tarifferer for uttak av elektrisk energi skal i forbindelse med fakturering legge et påslag på tariffen til alle sluttbrukere på alle nettnivåer, jf. § 4-4 i Energiloven og forskrift til Klima- og energifondet.

Det skal etableres egne regnskaps- og balansekonti som tydeliggjør fakturering mot og innbetalinger fra sluttbrukere, samt overføring av bidrag til Klima- og energifondet, jf. § 4 i forskrift om Klima- og energifondet.

Enova har som forvalter av inntektene til Klima- og energifondet ansvar for å føre kontroll med at energiloven og bestemmelser gitt i eller i medhold av forskrift overholdes, jf. §§ 5 og 6 i forskrift om Klima- og energifondet.

Enova mottar inntekter i form av renter og avdrag på lån som er gitt fra Klima- og energifondet. Det skal etableres egne regnskaps- og balansekonti som tydeliggjør fakturering mot og innbetalinger fra låntakere i forbindelse med utlånsvirksomheten fra Klima- og energifondet.

4 Rapportering

4.1 Rapportering til statsregnskapet

(Reglementet § 12 og Bestemmelsene punkt 3.5.6.)

Klima- og miljødepartementet rapporterer månedlig og ved årets slutt til Direktoratet for økonomistyring om innestående på fondets oppgjørskonto i Norges Bank gjennom innsending av likvidrapport.

Ved årets slutt skal Enova rapportere fondets forpliktelser og fordringer til kapitalregnskapet via Klima- og miljødepartementet. Departementet fastsetter i egne brev nærmere krav og frister for Enovas rapportering til statsregnskapet mv. ved årets slutt.

4.2 Årsregnskap

(Reglementet § 9 og Bestemmelsene punkt 3.4.3 og 3.4.6)

Enova skal utarbeide og avlegge et årsregnskap for Klima- og energifondet i tråd med punkt 3.4.3 og 3.4.6 i Bestemmelsene, jf. rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og denne instruks.

I tråd med *Veiledningsnotat om statlige fond* utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring, skal årsregnskap for Klima- og energifondet inneholde følgende:

- ledelseskommantar til årsregnskapets ulike oppstillinger, signert av styret til Enova
- oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- oppstilling av fondsregnskap med noter

Årsregnskap for Klima- og energifondet skal inngå som en del av årsrapporten til Enova, men skal kunne leses som et selvstendig dokument. Nærmere krav til årsrapportering og frist for oversendelse til departementet vil fremgå av avtalen med departementet og årlige oppdragsbrev.

4.3 Revisjon

Foretaksmøtet for Enova velger revisor for Klima- og energifondet. Revisjon skal utføres av et eksternt revisjonsselskap som skal avgi en beretning om årsregnskapet i henhold til norske revisjonsstandarder. Revisors beretning vedlegges årsregnskapet for Klima- og energifondet og bekrefter det framlagte regnskapet for fondet overfor foretaksmøtet.

5 Kontroll og resultatoppfølging

5.1 Internkontroll

(Reglementet §§ 14 og 15 og Bestemmelsene punkt 2.2 og 2.4)

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert tilfredsstillende internkontroll med at gjeldende lover, forskrift, regelverk og styringsdokumenter overholdes og for å sikre måloppnåelse og korrekt rapportering av bruken av midlene fra Klima- og energifondet. Enova må etablere systemer, rutiner og tiltak som har innebygd internkontroll, og som er tilpasset risiko og vesentlighet. Enovas internkontroll skal være tilpasset arbeidsdelingen mellom Enova og privat tjenesteyter.

5.2 Risikostyring

(Reglementet § 4 og Bestemmelsene punkt 2.4)

Risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjettammer som er stilt til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten.

Det skal årlig rapporteres om risiko- og vesentlighetsbetraktninger som skal identifisere resultatmål som er utsatt for høy risiko (høy sannsynlighet og store konsekvenser), samt hvilke tiltak som er iverksatt eller vurderes for å avbøte risiko. Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Virksomhetens risikovurdering skal inneholde følgende hovedelementer:

1. Identifikasjon og gradering av risiko uttrykt ved sannsynlighet og konsekvens ved mangelfull oppnåelse av virksomhetens målsettinger. Dette avgjør vesentlighet.
2. Vurdering av risikotoleranse knyttet til virksomhetens enkelte målsettinger. Dette påvirker når aktiviteter bør iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
3. Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

4. Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

5.3 Evalueringer

(Reglementet § 16 og Bestemmelsene punkt 2.7)

Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter.

Frekvens og omfang av evalueringer bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Behovet må vurderes opp mot kvalitet og omfang av virksomhetens øvrige rapportering internt og til Klima- og miljødepartementet.

6 Særskilte krav

6.1 Forvaltning av tilskudd og lån

(Reglementet § 8 og Bestemmelsene punkt 6)

Klima- og miljødepartementet fastsetter overordnet regelverk for forvaltning av tilskudd og lån som forvaltes av Enova. Regelverket vedlegges årlige oppdragsbrev.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det foreligger internt regelverk for tilskudd og lån. Dette skal omfatte regelverk og rutiner for forvaltningen av betingede lån herunder når betingede lån kommer til anvendelse og spesifiserte vilkår for omgjøring av betingede lån til tilskudd.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det rapporteres i tråd med krav som fastsattes av departementet i avtale, overordnet regelverk og årlige oppdragsbrev.

Overordnet regelverk for Enovas forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 14. januar 2021

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Mål for forvaltningen av Klima- og energifondet	3
3	Kriterier for måloppnåelse.....	3
4	Kriterier for tildeling av tilskudd eller lån.....	3
4.1	Tildelingskriterier - typer tiltak.....	4
4.2	Tildelingskriterier – berettigede søkere	4
4.3	Tildelingskriterier – absolutte vilkår.....	4
4.4	Tildelingskriterier - vurdering av søknadene	4
4.5	Enovas forvaltning av lån	4
5	Rapportering, oppfølging og kontroll.....	5
5.1	Rapportering fra mottakere av tilskudd eller lån	5
5.2	Rapportering til departementet.....	5
5.3	Internkontroll hos Enova.....	5
5.4	Kontroll av informasjon fra mottakere av tilskudd eller lån.....	6
5.5	Revisorattestasjon	6
6	Evaluerings.....	6

1 Innledning

Regelverk for forvaltning av tilskudd og lån fra Klima- og energifondet er fastsatt av Klima- og miljødepartementet med grunnlag i bevilgningen under kap. 1428, post 50 Overføring til Klima- og energifondet.

Enova SF (heretter Enova) forvalter midlene fra Klima- og energifondet. Dette regelverk fastsetter hoveddrammene for tilskudd eller lån fra fondet.

2 Mål for forvaltningen av Klima- og energifondet

Klima- og energifondets formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet.

3 Kriterier for måloppnåelse

Vilkår for Enovas forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet, herunder delmål, målindikatorer og rammer for anvendelse av midler fra Klima- og energifondet er fastsatt i fireårige avtaler mellom Klima- og miljødepartementet og Enova. Målindikatorene er utformet for å gi indikasjon på Enovas måloppnåelse.

Departementet utarbeider årlige oppdragsbrev som eventuelt utdyper og kompletterer de føringer og mål som ligger i gjeldende fireårige avtale.

Enova er delegert myndighet til å utvikle virkemidler og tildele støtte i overensstemmelse med Reglement for økonomistyring i staten (heretter «Reglement»), Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter «Bestemmelsene») og krav i avtalen og oppdragsbrev. Midlene fra Klima- og energifondet skal forvaltes på en slik måte at målene nås og pålagte oppgaver skal utføres mest mulig kostnadseffektivt. Virkemidlene skal utformes for å utløse tiltak som ellers ikke ville ha blitt realisert, eller realisert i et mindre omfang. Aktiviteten skal ha som ambisjon å oppnå varige markedsendringer. Enovas ordninger bør ikke intervensere i allerede velfungerende markeder.

Enova skal gjennom utlysningkriterier kreve at søknad om tilskudd eller lån inneholder informasjon som tilfredsstillende de krav som er stilt til mål- og resultatrapportering i Bestemmelsene. Det skal i tillegg gis informasjon om hvordan tiltaket vil underbygge relevante delmål og resultatindikatorer i avtalen. Enovas utlysninger skal spesifisere hvilke opplysninger som er påkrevet knyttet til søknader om tilskudd og lån.

4 Kriterier for tildeling av tilskudd eller lån

Enova er delegert myndighet til å utforme ulike programmer som finansieres med midler fra Klima- og energifondet. Enova utformer kriterier for tildeling av tilskudd eller lån innenfor de rammer som er beskrevet i fireårige avtaler mellom Klima- og miljødepartementet og Enova SF, de årlige oppdragsbrev og dette regelverk.

Enovas tildeling av midler fra Klima- og energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier. Tilsagn om tilskudd eller lån skal gis innenfor den til enhver tid disponible ramme i Klima- og energifondet og særskilt tilsagnsfullmakt. Disponible midler og fullmakter beskrives i årlige oppdragsbrev til Enova.

Kriterier for hver tilskudds- eller låneordning skal publiseres. Enova skal ha rutiner for bruk av tredjepartsvurderinger ved tildelinger til større prosjekter.

All støtte som gis skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

Enova er unntatt fra forvaltningslovens regler om enkeltvedtak og klage for vedtak fattet av Enova om tildeling av midler fra Klima- og energifondet, jf. Innst. O. nr. 41 (2002-2003) og Besl. O. nr. 54 (2002-2003). For øvrig skal Enova påse at forvaltningslovens bestemmelser følges.

4.1 Tildelingskriterier - typer tiltak

I utlysninger for de ulike tilskudds- eller låneordninger skal kriterier for hvilke tiltak som kan støttes beskrives.

4.2 Tildelingskriterier – berettigede søkere

Målgruppe for ordningene er prosjekter i Norge eller norsk økonomisk sone, skip registrert i NIS eller NOR, eller som har operasjoner i norske farvann.

I utlysninger skal nærmere avgrensning av målgruppen angis.

4.3 Tildelingskriterier – absolutte vilkår

I utlysninger for de ulike tilskudds- eller låneordninger skal absolutte vilkår som må være oppfylt for en vurdering av søknader beskrives.

4.4 Tildelingskriterier - vurdering av søknadene

I utlysninger for de ulike tilskudds- eller låneordninger skal kriteriene som vil bli anvendt ved vurdering av søknader beskrives.

4.5 Enovas forvaltning av lån

Som virkemiddel for store demonstrasjonsprosjekter skal Enova benytte betingede lån. Enova delegeres fullmakt i årlige oppdragsbrev til å omgjøre betingede lån til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser. Adgangen til å omgjøre lån til tilskudd har som formål å redusere søkers eksponering mot teknologisk risiko og kan kun benyttes i de tilfeller teknologien ikke lykkes.

Foruten vilkårene for Enovas forvaltning av midlene fra Klima- og energifondet fastsatt i avtalen, gjelder følgende særskilte krav for anvendelse av betingede lån:

- Enovas betingede lån skal kun bidra til å redusere den teknologiske risikoen i utviklingsprosjektet, ikke markedsmessig risiko.
- Enova skal benytte seg av tredjepartsvurderinger fremfor å bygge opp egen kredittvurderingskompetanse. Det skal kun ytes kreditt til kunder som kan dokumentere tilfredsstillende betjeningsevne, og Enova skal benytte vilkår for kreditter der det er hensiktsmessig.
- Renter på betingede lån fra Enova skal ikke være lavere enn markedsrenter i tråd med ESAs retningslinjer. Renter skal løpe fra utbetalingstidspunktet, være flytende og justeres når ESA justerer markedsrentene.
- Betingede lån fra Enova skal nedbetales når den teknologiske usikkerheten i prosjektet er avklart og normalt innfris innen fem år.

- Det er låntaker som må søke Enova om omgjøring av lån til tilskudd i de tilfeller der teknologien ikke lykkes. Enova skal fastsette graden av omgjøring ut fra hvilken grad teknologien ikke har lykket i tråd med søknaden.

Summen av tilsagn om lån og utestående forpliktelser må holdes innenfor disponibel ramme og tilsagnsfullmakt for Klima- og energifondet.

Enova utformer ordninger med betingede lån og fastsetter kriterier for deres anvendelse etter fullmakt og bestemmelser gitt i dette regelverk. Enova skal utarbeide nærmere regelverk og rutiner for forvaltningen av betingede lån, herunder regler om når virkemidlet kan anvendes. Enova skal ha spesifiserte vilkår for omgjøring av betingede lån til tilskudd.

Det vises til punkt 3.6.1 i Bestemmelsene som omhandler forvaltning av finansielle eiendeler. Videre vises det til punkt 5.4 i Bestemmelsene som omhandler krav knyttet til statens behandling av inntekter, fordringer og verdipapirer. Gjennom vedtak i Stortinget og oppdragsbrev er Enova delegert fullmakt til å omgjøre betingede lån til tilskudd, jf. punkt 5.4.4 i Bestemmelsene.

5 Rapportering, oppfølging og kontroll

Formål og resultater skal måles og rapporteres i henhold til rapporteringskrav fastsatt av Klima- og miljødepartementet. Informasjonen skal være pålitelig, nøyaktig og relevant.

5.1 Rapportering fra mottakere av tilskudd eller lån

Enova skal innhente informasjon fra støttmottakere som gjør det mulig å vurdere graden av måloppnåelse samt oppfyllelse av andre vilkår som er satt for tilsagn om tilskudd eller lån. Informasjonen må være egnet til å understøtte Enovas resultatindikatorer og rapporteringskrav til Klima- og miljødepartementet.

Enova fastsetter nærmere krav til rapporteringens innhold, tidspunkt og frekvens.

Kravene til rapportering skal ikke gis større omfang enn det som er rimelig i forhold til den nytten mottaker har av tilskudd eller lån. Det skal også tas hensyn til de praktiske mulighetene som hver enkelt mottaker har for å fremskaffe informasjon. Rapportering fra støttmottaker kan erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder hvis disse gir relevant og tilfredsstillende informasjon.

5.2 Rapportering til departementet

Rapportering til departementet følger krav fastsatt i fireårige avtaler mellom Enova og Klima- og miljødepartementet og instruks for økonomiforvaltning av Klima- og energifondet, ev. supplert i årlige oppdragsbrev.

5.3 Internkontroll hos Enova

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av tilskudd og lån, skal Enova ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til oppgave å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler. Det henvises til kravene i punkt 6.3.8.1 i Bestemmelsene om internkontroll.

5.4 Kontroll av informasjon fra mottakere av tilskudd eller lån

Enova skal gjennomføre kontrolltiltak for å verifisere informasjon fra søker som er grunnlag for vurdering av tilskudd og lån, samt informasjon som mottakere av støttetiltak sender inn om måloppnåelsen.

Med informasjon forstås opplysninger som er vesentlige for beregning av støtten og beslutning om tildeling (ved søknad) og informasjon som er vesentlig for vurdering av måloppnåelse og oppfyllelse av vilkår (ved rapportering). Kontrollens omfang bestemmes ut fra en vurdering av tiltakets risiko og vesentlighet og skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Enova skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av vilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivå og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

5.5 Revisorattestasjon

Enova har myndighet til å fastsette nærmere krav til revisorattestasjon av regnskapsinformasjon og rapporter.

6 Evaluering

Enova skal ha rutiner for å evaluere sine virkemidler. Frekvens og omfang på evaluering skal ta utgangspunkt i en vurdering av kvaliteten på øvrig styringsinformasjon, ordningenes risiko og vesentlighet samt kost-nytte betraktninger.